

Tokroliga
Anekdoter.

Djefvulsen i Kongl. Bibliotheket.

Rom. Hist. No 42.
15

4 fl. b:fo.

Ur: P.G. Berg, Folkskrifter. Ser. 5.
Tryckt i Kungl. biblioteket 1987.

87. På Kongl. Bibliotheket i Stockholm förvaras en stor foliant, icke blott till volymen den första af alla böcker derstädes, utan äfwen den sällsamaste, så att den anses som bibliotekets förnämsta skatt. Den war en bland bytet wid Prags eröfring af Swenskarne år 1648. Den är skrifwen på något mer än 300 pergamentsblad, som det heter in folio solissimo, bladen beredda af åsnehudar. Den innehåller gamla Testamentet, det nya, Josephi Flavii Antiquitates Judaicæ, Isiodori Episcopi L. XX de diversis materiis, Confessio peccatorum m. m., den sistnämnda synda-

bekännelsen skrifwen på swarta och mörkbruna blad med röda och gula bokstäfwer. Af dessa äro flera öfwerstrufna med anmärkning: hæc sunt suspecta — superstitiosa — prohibita. Bokens ålder lærer dock icke wara fullt 300 år, efter hwad en anteckning deri utwisar: anno a partu virgineo 1564. Den ansågs som en stor märkwärdighet, hwarför den wisades för alla främmande af betydenhet, som besökte Praggs bibliotek, och hwaraf många deri skrefwo sina namn. Bland dessa finnes Ferdinandus Imperator Romanorum, A. D. 1577.

Sagan berättar om bokens uppfomni följande: En munk, för något brott, man wet ej rätt hwilket, dömd till döden, fick löste om nåd, om han kunde, efter sitt åtagande, på en enda natt fullskrifwa den honom förelagda massian af pergamentsblad. Detta gjorde han också verkliggen, men hwilket, som man väl lærer föreställa sig, ej kunde ske på ett naturligt sätt, utan endast genom den lede fiendens hjelp, hos hwilken han måste pantsätta sin själ. Vid arbetets slut wisade sig djefwulen för honom och afteknades af munken i den gestalt, hvari han uppenbarade sig, och sådan han här finnes förestäld. Han fick således den äran att figurera i samma bok, som innehåller det uppenbarade ordet, något, som äfwen efter tidsbwarfrets widsepliga tro, innebär den tydligaste motsägelse. Teckningen föreställer honom i den skapnad han för tillfället antagit och hwaraf synes, att den

mäktige demonen icke war angelägen att uppträda till sin fördel.

Till bokens historia hörer, att en waktmästare i Kongl. biblioteket, för några och 50 år sedan, råkade en natt blifwa instängd i bibliotekssalen, förmodligen emedan han somnat då tjenstemännen bortgingo och ingen wiste att han der fanns qwar. Sannolikt sof han så hårdt och tryggt, att han ej walnade förr än mot skynningen eller natten. Mannen lärer warit af ett swagt förstånd och böjd för öfweretro. Då han med försträckelse fann sig här allena, trodde han sig se böckerna nedsliga från sina hyllor och swäfwa omkring i en hwirlande ringdans. Bland dem utmärkte sig i synnerhet den stora Djefwulfs-bibeln, som gjorde sig rum öfwerallt, och hwilken bok han stötte till föll alltid öfwerända. I bibliotekssalen finnes ett gammalt konjur, som på många år ej warit i gång, men icke desto mindre stundom slår. Det är möjligt att sådant inträffat äfwen denna natt, och ännu mer bidragit att uppröra den arme waktmästarens inbillning. Följande morgon fanns han nedkrupen under ett bord och berättade, så redigt hans sinnesförwiring medgaaf, hwad han trodde sig hafwa sett. Förgäfwes sökte man lugna honom, han war och förblef från denna stund swagsint och måste föras till dårhuset.

Stockholm, tryckt hos P. G. Berg, 1858.

